Lietas arhīva Nr. K69-0694-18/26
ECLI:LV:KURT:2018:1114.11250042216.3.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Kuldīgā 2018.gada 14.novembrī

Kurzemes rajona tiesa,
tiesnese Daina Alksne,
piedaloties prokuroram Uldim Serpānam,
aizstāvei Guntai Laizānei
izskatīja atklātā tiesas sēdē saņemto krimināllietu /pers. B/, personas kods /personas kods/, apsūdzībā pēc Krimināllikuma 130.panta otrās daļas.

Aprakstošā daļa

/pers. B/ tīši nodarīja vieglu miesas bojājumu.

2016.gada 11.jūlijā apmēram plkst.14.00 /pers. B/, atrodoties veikalā "Kristīne", Skolas ielā 3, Alsungā, savstarpēja konflikta laikā ar /pers. C/, nolūkā nodarīt /pers. C/ miesas bojājumus, tīši izdarīja trīs sitienus ar galvu /pers. C/ pa seju. Minēto /pers.B/ darbību rezultātā /pers. C/ guva miesas bojājumus – deguna kaula lūzumu, galvas smadzeņu satricinājumu. Minētie miesas bojājumi pēc sava rakstura pieskaitāmi pie viegliem miesas bojājumiem, kas izraisa īslaicīgus veselības traucējumus no 7 dienām līdz 21 dienai.

Ar savām darbībām /pers. B/ izdarīja noziedzīgu nodarījumu, kāds paredzēts Krimināllikuma 130.panta otrajā daļā.

Motīvu daļa

Apsūdzētais tiesas sēdē savu vainu neatzina un paskaidroja, ka apsūdzībā norādītajā laikā Alsungā veikalā "Kristīne" /pers. C/ viņu aizskāris ar rupjiem vārdiem, tādēļ neesot izturējis un mēģinājis ar galvu iesist viņam pa seju. Cietušais esot izvairījies no sitiena, jo bijis atspiedies pret saldētavas vitrīnu un atliecies atpakaļ, kā arī tūdaļ satvēris viņu un astoņas reizes ar roku iesitis viņam pa galvu. Uzskata, ka pēc tāda sitiena ar galvu pa seju, cietušajam vajadzējis atmuguriski nokrist zemē un zaudēt samaņu uz 10-15 sekundēm. Tā kā tas neesot noticis, tad izdara secinājumu, ka cietušajam neesot trāpījis. Noliedz, ka būtu trīs reizes mēģinājis sist cietušajam. Kad sācis orientēties telpā, mēģinājis cietušajam vēlreiz uzbrukt, taču tas neesot izdevies.

Pārbaudot un izvērtējot pierādījumus tiesas izmeklēšanā, tiesa uzskata, ka /pers. B/ vaina spriedumā iepriekš norādītā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā ir pierādīta pilnībā ar iztiesāšanas laikā iegūtajiem un pārbaudītajiem pierādījumiem to kopumā un savstarpējā saistībā.

Saskaņā ar cietušā /pers. C/ liecību tiesas izmeklēšanā 2016.gada vasaras mēnesī Alsungas centrā pie veikala ārdurvīm starp viņu un apsūdzēto notikusi savstarpēja vārdu apmaiņa par nenozīmīgām lietām, un apsūdzētais esot piedraudējis viņu iesūdzēt tiesā. Cietušais veikalā esot sekojis apsūdzētajam, jo vēlējies noskaidrot iemeslu apsūdzētā draudiem. Negaidot apsūdzētais ar galvu izdarījis sitienu pa cietušā degunu, kā rezultātā apdullis un nokritis uz saldējamo vitrīnu. Aizstāvoties izdarījis vairākus sitienus pa apsūdzētā galvu, un apsūdzētais nokritis zemē. Tobrīd viņu starpā iejaucies pircējs /pers. E/ un veikala vadītāja. Nākamajā dienā griezies pēc medicīniskās palīdzības, jo deguns joprojām bijis uzpampis un sāpējusi galva. Slimnīcā konstatēts, ka viņam salauzts deguns.

Liecināto apstiprina liecinieces /pers. F/ liecība tiesas sēdē. Saskaņā ar /pers. F/ liecību viņa ir veikala "Kristīne" Skolas ielā 3, Alsungā vadītāja. Pirms diviem gadiem, bet precīzu laiku nevarēja nosaukt, izdzirdējusi tirdzniecības zālē troksni, un videokamerās bijis redzams, ka līgojas veikala plaukts un zemē krīt suvenīri. Kad iegājusi tirdzniecības zālē, redzējusi, ka kaujas /pers. B/ un /pers. C/. Esot iejaukusies un abus izraidījusi no veikala.

Apsūdzētā vaina pierādīta ar 2016.gada 11.jūlija video ierakstu no veikala "Kristīne", Skolas ielā 3, Alsungā, un video ieraksta apskates protokolu, no kuriem redzams, ka apsūdzētais pieiet pie /pers. C/ un ar galvas sejas daļu izdara trīs sitienus pa /pers. C/ seju (21., 23.lietas lapa).

Apsūdzētā vaina pierādīta ar eksperta atzinumu Nr.439, kurā norādīts, ka /pers. C/ konstatēti miesas bojājumi – deguna kaula lūzums, galvas smadzeņu satricinājums, kas varēja rasties 2016.gada 11.jūlijā – cieta-trula priekšmeta iedarbības rezultātā vai atsitoties pret tādu, un pēc sava rakstura pieskaitāmi pie viegliem miesas bojājumiem, kas izraisa īslaicīgus veselības traucējumus no 7 dienām līdz 21 dienai (19.lietas lapa).

Apsūdzētā vaina pierādīta ar pārējiem lietas dokumentiem, kas attiecas uz pierādīšanas priekšmetu, un minētiem pierādījumiem to kopumā un savstarpējā cēloniskā sakarībā.

Izvērtējot apsūdzētā paskaidrojumus par to, ka viņš tikai mēģinājis cietušajam ar galvu iesist, bet nav trāpījis, tiesa vērtē kā vēlmi izvairīties no atbildības, jo ir pretrunā pārējiem lietā pārbaudītajiem pierādījumiem.

Pārbaudot un izvērtējot izklāstītos pierādījumus, tiesa uzskata, ka ir izslēgtas jebkuras šaubas par to, ka /pers. B/ ir izdarījis apsūdzībā inkriminētās darbības, un apsūdzētā darbības ir pareizi kvalificētas pēc Krimināllikuma 130.panta otrās daļas, un par šo nodarījumu apsūdzētais ir sodāms.

Nosakot apsūdzētajam soda veidu un mēru, tiesa ņem vērā Krimināllikuma 35. un 46.panta nosacījumus, tas ir, ņem vērā likumā definēto kriminālsoda mērķi, soda noteikšanas vispārējos principus un izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu, vainīgā personību raksturojošos apstākļus, atbildību mīkstinošus un pastiprinošus apstākļus.

Saskaņā ar Krimināllikuma 7.panta trešo daļu apsūdzētais ir izdarījis mazāk smagu noziedzīgu nodarījumu.

Izvērtējot noziedzīgā nodarījuma raksturu, tiesa ņem vērā, ka noziegums vērsts pret personas veselību un dzīvību.

No lietas materiāliem redzams, ka apsūdzētais agrāk tiesāts trīs reizes, pēdējo reizi sodīts 2017.gada 3.martā Kuldīgas rajona tiesā pēc Krimināllikuma 130.panta otrās daļas ar piespiedu darbu uz 180 stundām (33.-34.lietas lapa). Ar Kurzemes rajona tiesas 2018.gada 26.jūnija lēmumu

piespiedu darbs aizstāts ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 45 dienām.

Sniedzot informāciju par personību, apsūdzētais norādīja, ka nestrādājot, apgādājamo personu nav. Uz citiem apstākļiem, kas tiesai būtu jāņem vērā, apsūdzētais nenorādīja.

Atbildību mīkstinoši un atbildību pastiprinoši apstākļi nav konstatēti.

Prokurors lūdz apsūdzētājam piemērot īslaicīgas brīvības atņemšanas sodu.

Saskaņā ar Krimināllikuma 46.panta ceturtās daļas nosacījumiem brīvības atņemšanas sodu par kriminālpārkāpumu un mazāk smagu noziegumu piemēro, ja soda mērķis nav sasniedzams, nosakot kādu no attiecīgā panta sankcijā paredzētajiem vieglāka soda veidiem.

Tiesa atzīst, ka soda mērķi iespējams sasniegt, nepiemērojot brīvības atņemšanas sodu, ņemot vērā, ka apsūdzētais uz noziedzīgā nodarījuma brīdi bija nesodīts, un sods ir nosakāms piespiedu darba veidā.

Saskaņā ar Krimināllikuma 40.panta pirmo daļu piespiedu darbs ir piespiedu iesaistīšana sabiedrībai nepieciešamajos darbos, ko notiesātais izcieš kā sodu, veicot dzīves vietas apvidū piespiedu darba izpildes institūcijas noteiktos darbus no pamatdarba vai mācībām brīvajā laikā un bez atlīdzības. Darbs, ko veic persona, kam piemērots piespiedu darbs, ir reāls darbs, kas rada jaunas materiālas vērtības un ir noderīgs sabiedrībai. Līdz ar to, tiesa uzskata, ka ar šādu soda veidu ir iespēja kompensēt ar noziedzīgu nodarījumu nodarīto apdraudēto interesi nevis konkrētam cietušajam, bet sabiedrībai kopumā, kā arī vienlaikus pierādīt, ka izdarītais likumpārkāpums tiek nožēlots un persona ir gatava mainīt savu līdzšinējo uzvedību.

Piespiedu darbu tiesa atzīst par atbilstošu nodarījumam, efektīvu, audzinošu un atbilstošu sodu apsūdzētajam, kura piemērošanai tiesa nekonstatē nekādus objektīvus šķēršļus vai likumā noteiktus ierobežojumus, un kā sodu, kas ir personas brīvību neierobežojošs, tajā pašā laikā tas ir pietiekami reāls sods, lai sasniegtu iepriekš spriedumā norādīto kriminālsoda mērķi.

Nosakot soda mēru, tiesa ņem vērā izdarītā noziedzīgā nodarījuma apstākļus un motīvu, radīto kaitējumu, kā arī to, ka nav konstatēti ne atbildību mīkstinoši apstākļi, ne atbildību pastiprinoši apstākļi, kas dod pamatu sodu nenoteikt ne panta sankcijas minimālajā apmērā, ne tā maksimālajā apmērā.

Tiesa atzīst, ka nosakot apsūdzētajam sodu, ir piemērojami Krimināllikuma 49.[1] panta nosacījumi, jo neattaisnojoši kriminālprocesa pirmstiesas izmeklēšana ilgusi turpat divus gadus. Cietušais iesniegumu Valsts policijā iesniedzis 2016.gada 15.jūlijā, bet nopratināts tikai 2018.gada 12.aprīlī, lieta nodota kriminālvajāšanai 2018.gada 16.maijā. Tiesa uzskata, ka tas vērtējams, kā tiesību pārkāpums uz kriminālprocesa pabeigšanu saprātīgā termiņā.

Par izdarīto noziedzīgo nodarījumu apsūdzētajam būtu nosakāms sods 180 piespiedu darba stundas. Saskaņā ar Krimināllikuma 49.[1] panta pirmās daļas 1.punktu sods mīkstināms, un apsūdzētais sodāms ar piespiedu darbu uz 150 stundām.

Galīgais sods apsūdzētajam nosakāms, piemērojot Krimināllikuma 50.panta piektās daļas nosacījumus, pilnībā pievienojot ar Kurzemes rajona tiesas 2018.gada 26.jūnija lēmumu aizstāto piespiedu darba sodu – 45 īslaicīgās aizturēšanas dienas, soda termiņā ieskaitot izciesto sodu.

Saskaņā ar Krimināllikuma 52.panta otro prim daļu piespiedu darba sods izciešams pēc īslaicīgās brīvības atņemšanas soda izciešanas. Piespiedu darbs izpildāms pēc apsūdzētā deklarētās dzīvesvietas.

Cietušais pieteicis morālā kaitējuma kompensāciju EUR 500.

Kriminālprocesa likuma 22.pantā noteikts, ka personai, kurai ar noziedzīgu nodarījumu radīts kaitējums, ņemot vērā tās morālo aizskārumu, fiziskās ciešanas un mantisko zaudējumu, tiek garantētas procesuālās iespējas morālās un materiālās kompensācijas pieprasīšanai un saņemšanai. Kriminālprocesa likuma 22.pantā deklarētā pamatprincipa praktisku realizāciju regulē likuma 26.nodaļa.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 350.panta pirmo daļu, kompensācija ir naudas izteiksmē noteikta samaksa, ko persona, kura ar noziedzīgo nodarījumu radījusi kaitējumu, samaksā cietušajam kā gandarījumu par morālo aizskārumu, fiziskajām ciešanām un mantisko zaudējumu.

Izvērtējot cietušā pieteikumu par nodarītā morālā kaitējuma atlīdzību, tiesa ņem vērā kaitējuma nodarītāja vainas pakāpi un viņa mantisko stāvokli; cietušā fizisko un morālo ciešanu pakāpi, ievērojot saprātīgumu un taisnīgumu.

Ņemot vērā, ka /pers. B/ tiek atzīts par vainīgu viegla miesas bojājuma nodarīšanā, apsūdzētajam ir pienākums atlīdzināt cietušajam nodarīto morālo kaitējumu.

Nosakot morālā kaitējuma kompensācijas apmēru, tiesa ņem vērā, ka apsūdzētais ir darba spējīga persona. Pierādījumi par citiem sevišķiem apstākļiem, kuri būtu jāņem vērā, vērtējot apsūdzētā mantisko stāvokli, tiesai netika iesniegti. Tomēr tiesai jāievēro, ka apsūdzētā mantiskais stāvoklis ir fakultatīvs kritērijs, kurš nav jāņem par pamatu nosakot atlīdzības apmēru, taču tiesai pret to ir jābūt iecietīgai.

Tiesa uzskata, ka cietušā fiziskās sāpes ir pierādītas ar eksperta atzinumu, kurā norādīts, ka cietušajam konstatēti viegli miesas bojājumi – deguna kaula lūzums un smadzeņu satricinājums. Minētais apstiprina faktu, ka cietušais ir izcietis fiziskas sāpes.

Izvērtējot morālā aizskāruma dziļumu un publiskumu, tiesa konstatē, ka noziedzīgais nodarījums attiecībā pret cietušo tika nodarīts publiskā vietā, veikala vadītājas un pircēja klātbūtnē, kas nenoliedzami cietušajam ir pazemojums un ir īpaši nepatīkami.

Cietušais tiesas sēdē norādīja, ka nekādas paliekošas psihiskas traumas, kas ietekmētu cietušā turpmāko dzīvi, nav iestājušās.

Izlemjot jautājumu par apmēru tiesa vadās arī pēc LR Augstākās tiesas Tiesu prakses apkopojuma par morālā kaitējuma kompensāciju kriminālprocesā, kur norādīts, ka par Krimināllikuma 130.pantā izdarītu noziedzīgu nodarījumu tiesas varētu piedzīt morālā kaitējuma summu līdz Ls 500 (EUR 711,43) par labu cietušajām personām.

Tiesa, izvērtējot minēto kopumā, uzskata, ka cietušā morālā kaitējuma kompensācijas pieteikums ir apmierināms pilnā apmērā un no apsūdzētā par labu cietušajam piedzenama morālā kaitējuma kompensācija EUR 500 apmērā.

Drošības līdzeklis nav piemērots. Lietiskais pierādījums – CD disks ar videoierakstu – atstājams glabāties pie krimināllietas materiāliem.

Aizstāvību tiesas sēdē apsūdzētajam pēc norīkojuma realizēja aizstāve G.Laizāne, kurai saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 84.pantu, Ministru kabineta 2009.gada 22.decembra noteikumiem Nr. 1493 „Noteikumi par valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības apjomu, samaksas apmēru, atlīdzināmajiem izdevumiem un to izmaksas kārtību" no valsts līdzekļiem izmaksājami EUR 180, kas saskaņā ar Krimināprocesa likuma 368.panta pirmās daļas nosacījumiem piedzenams no apsūdzētā.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Krimināprocesa likuma 511. pantu, 512. pantu, tiesa

n o s p r i e d a

/pers. B/ atzīt par vainīgu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, kāds paredzēts Krimināllikuma 130.panta otrajā daļā un, piemērojot Krimināllikuma 49.[1] panta pirmās daļas 1.punktu, sodīt ar piespiedu darbu uz 150 (simts piecdesmit) stundām.

Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta piekto daļu pilnībā pievienot ar Kurzemes rajona tiesas 2018.gada 26.jūnija lēmumu noteikto sodu un galīgo sodu noteikt ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 45 (četrdesmit piecām) dienām un piespiedu darbu uz 150 (simts piecdesmit) stundām.

Soda termiņā ieskaitīt izciesto īslaicīgās brīvības atņemšanas sodu no 2018.gada 22.oktobra līdz 2018.gada 14.novembrim.

Saskaņā ar Krimināllikuma 52.panta otro prim daļu piespiedu darbs izpildāms patstāvīgi pēc īslaicīgas brīvības atņemšanas soda izciešanas.

/pers. B/ ir pienākums pieteikties piespiedu darba izpildes uzsākšanai Valsts probācijas dienesta teritoriālajā struktūrvienībā atbilstoši deklarētajai dzīvesvietai desmit darba dienu laikā no dienas, kad stājies spēkā tiesas nolēmums.

Piedzīt no /pers. B/ par labu /pers. C/ kompensāciju par morālo aizskārumu un fiziskajām ciešanām EUR 500 (pieci simti eiro).

Piedzīt no /pers.B/ EUR 180 (simts astoņdesmit eiro) par aizstāvja sniegto juridisko palīdzību pirmās instances tiesā, nosakot 30 dienu labprātīgu termiņu procesuālo izdevumu samaksai.

Kaitējuma kompensācija labprātīgi samaksājama 30 dienu laikā no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Dokumenti par procesuālo izdevumu un kaitējuma kompensācijas atlīdzināšanu iesniedzami Kurzemes rajona tiesā.

Lietisko pierādījumu – CD disku ar videoierakstu atstāt glabāties pie krimināllietas materiāliem.

Spriedumu var pārsūdzēt vai protestēt 10 dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas apelācijas kārtībā Kurzemes apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģijai, sūdzību vai protestu iesniedzot Kurzemes rajona tiesā.

Pilns spriedums sagatavots 2018.gada 7.decembrī.

Tiesnese D.Alksne